

Stirtea

FONDAT ÎN ANUL 1931 ARAD

NR. 1
(109)
8 PAG.
80 LEI

SĂPTĂMÎNAL DE INFORMAȚII ȘI OPINII DEMOCRATICE ■ ARAD ■ ANUL IV 14 - 20 DEC. 1994

Așa cum am promis reluăm afacerea Valea Domnească. Nu doar din simplu motiv în prezent mistificările derulate la Ghioroc, Arad, Timișoara sau București, în diferite instanțe de judecată a ajuns deja de notorietate, ci prin faptul că în aceste momente alte „comitete și comiții” de diferite calibre admit sau contestă acte în original, memorii, procese-verbale cu extrase CF autentice. Probabil și interesul necamuflet al doritorilor de chiverniseli este pe măsură. Periplul actelor în binecuvântata noastră birocrație post decembristă a urmărit cu consecvență distrugerea consecutivă a noțiunii de proprietate. Dacă pînă și bunul nostru președinte încă nu a reușit în cei 4 ani să priceapă pe ce se bazează conceptul de proprietate atunci o parte a „foștilor” au și mai puțină dorință de înțelegere și supunere. Corupția a împăienjenit în scurt timp democrația-I originală. Relațiile ce s-au stabilit de la anumite nivele în jos au ca bază de lansare traficul de influență, minciună sau șantaj. Justiția - fapt semnalat de noi în nenumărate rânduri se dovedește a fi din ce în ce mai debilă în administrarea legilor, a dreptății.

Relațiile foste și actuale, sferele de influență, implicațiile depășesc cu multe granițele Aradului. În astfel de situații nici politicienii nu sînt strădini, nici oameni de afaceri sau „foștii” corifei ai comunismului apus. Cînd e vorba de pămînt interesele financiare își dau mîna. Nu mai contează că una spunem și alta facem, „banii să curgă”. Astfel s-au conturat două tabere: una a foștilor proprietari, frustate de dreptul lor și a doua a chiriașilor care au investit în Valea Domnească, sub pulpana flamurii partidului-stat.

TOTUL A ÎNCEPUT CU „A FOST ODATĂ”.

În vremi de unii mult hulite, oamenii se mai gîndeau că de sărbători ar putea avea pe masă un vin de calitate. Tot atunci regimul burghezo-moșieresc s-a gîndit să exploateze la „sînge” munca creștinului podgorean. De la Arad la Pincota sau Lipova, Săgeata verde circula regulat. Așa că acolo unde sătenii nu puteau lucra dealurile au poposit și alți oameni care au pus

butași de vie, au terasat locul pîrlog, au construit colne, cabane, vile cu pivnițe pentru adăpostirea vinurilor podgoriei Aradului. Valea Domnească din Ghioroc număra înaintea lui '62 vreo 30 de astfel de construcții, care mai de care mai cocheie.

Încă nu am reușit să înțeleg în marea-i putere distructivă cum au rămas înscrisuri prin care acei vechi proprietari să-și poată redobîndi ce li s-a furat. Cum de nu au naționalizat sau cum de nu s-au dat legi sau decrete care să distrugă toate proprietățile. Totuși s-a recurs la abile căi, la alte mijloace.

Deoarece proprietatea trebuia să fie

ajunse în stadiu jalnic. Acolo unde mai demult erau pomi fructiferi și butași de struguri de zi și de masă sau vin, în cîțiva ani s-a sălbăticit totul.

Și acum cînd s-a ajuns în ultimul hal de paragină, acum cînd „deținătorii de facto” ai terenurilor din Valea Domnească puteau fi chiar și frunțași ai PCR, pămîntul a fost închiriat de către statul-partid. Culmea nerușinării ! Cum am mai scris, au beneficiat de această situație și oamenii cinstiți, care au primit fărîmături. Dar „ei” au primit în chirie și binecînteles fără a putea vinde sau construi pe acest pămînt nimic. Unii dintre ei s-au dedat la fel și fel de hoțomăni: și-au contrusit

procese, care mai de care mai trucate și aranjate. Uite o singură lege: legea supremă a țării, CONSTITUȚIA. Toți cei care au revendicat pămînt, cuprinde vreo 38 de nume a căror rezonanță vă las s-o studiați. Mai mult ca sigur, dacă consultăm adresa din 17. 09. 1991, cu nr. 1214, către Primăria comunei Ghioroc, către comisia de cercetare a abuzurilor emisă de petiționari, situația devine absolut hilară. Ei doresc să fie împroprietăriți în conformitate cu LFF, deoarece sînt posesorii unor contracte de închiriere, fără valabilitate în momentul de față, datorită hotărîrii celor din Ghioroc. „Toți deținătorii de contracte, au efectuat terasări”...și-au construit cabane pentru „recreere”, cu aspect plăcut, dotate cu lumină electrică, construite în extravilan, fără urme de lege și drepte, fără schițe și aprobări, și mai ales faptul c-au construit pe teren închiriat.

PROPRIETARIII SĂ TREACĂ LA LUCRU

În aceeași adresă cu pricina se semnalează că proprietarii, în număr de 10 au apărut în 1991. Pînă și în acel an de grație au stat ascunși „după tufele de păducel”, iar acum, ei proprietarii vor profita din plin de „truda” celor ce au beneficiat de binefacerea construcției socialiste. Sărmanii chiriași, vor suporta pînă și rigorile legii și le vom plînge de milă pentru aportul lor la ridicarea pe noi culmi de glorie al statului-partid, și, de fapt, noi le-am strînge tovarășește mîinile pentru succesele obținute în activitatea vitivinicolă. La punctul 8 al adresei sus-amintite se semnalează că nu toți proprietarii au acte în regulă, dar chiriașii oare au acte pe un pămînt ce nu le aparține? Au ei tupeul să mai ceară astfel de acte ? Atîta vreme ce nimeni nu i-a întrebat de nimic, ei au curaj să solicite adevăraților proprietari. Și apoi mai știm că, doar memoria timpului trecut este încă proaspătă, că oamenii mai în vîrstă nu mai nutreau speranțe de schimbare. De aceea mulți și-au distrus actele, nemai avînd nici o credință, că-și vor redobîndi avuturile odată ce-au fost confiscate de comuniști.

VICTOR APOSTOL

(continuare în pagina 2)

SCANDALUL VALEA DOMNEASCĂ, LA NIVEL GUVERNAMENTAL

„a întregului popor”, mai bine spus a viitorilor corifei comuniști, buldozerele au dărîmat mai toate construcțiile de pe Valea Domnească, care erau pe acele vremuri cu acte în regulă. Și totuși, poate și lor le-a fost rușine să fure cu de-a întregul, așa că au recurs la tot felul de tertipururi, prin care să demonstreze mai întîi „racilele regimului burghezo-moșieresc” și deci, să dărîme de la temelie proprietatea. Mai întîi că pămîntul din Valea Domnească nu a suferit nici de naționalizare, nici de alte forme de expropriere, ci de COOPERATIVIZARE. Cel mai grav !

Astfel a trecut tăvălugul popular - tăvălugul colhozificării naționale în 1962. Și astfel proprietățile mai mici trec în patrimoniu popular. Așa cum hodăile din cîmp - Curtici, Șimand, Pecica sau Turnu nu erau pe placul partidului-stat, de ce le-ar fi fost pe plac colnele de pe dealurile Podgoriei Aradului. Dar cum interesul pentru munca în „colectiv” a țaranului român este deja antologică, CAP Miniș predă CAP-ului Cuvin, apoi Societății viticole și apoi Primăriei din Ghioroc terenurile

ilegal binecînteles, vile din banii statului sau au dizlocat pămînt cu mîna de lucru ilegal folosită, deținuți, militari, ceapiști, etc.

Oho, dar vilele erau doar prim paravan pentru rapturile la care erau părtași cu paznicii stațiunii alăturate. Și astfel viile lor produceau mii de litri de vin. Tot în spatele acestor hodăi, frunțași noștri în munca de edificare a S.S.M.D. își continuau istovitoarea muncă de partid în brațele secretarelor sau amantelor.

LEGEA FONDULUI FUNCJAR, CAUZATOARE DE CONFLICTE ȘI NEDREPTĂȚI

Dacă stau bine să-mi amintesc, cam prin primăvara anului 1991, legea a intrat în drepturile ei și mulți dintre cei care contestaseră vehement vreme de decenii noțiunea de proprietate devin ad-hoc, cei mai înverșunați doritori de „dreptate”. Invocă LFF, articole și paragrafe, însă atît ei cît și cei care-i amăgesc în posibilitatea cîștigării sorților unui lung și nesfîrșit șir de

NATO-ORGANIZARE ȘI FUNCȚIONARE

NATO, această alianță a țărilor occidentale spre care după prăbușirea cortinei de fier tind toate noile democrații europene, suscită o serie de discuții. Însă, puțină lume cunoaște modul de organizare al Alianței. În urma reuniunii la nivel înalt de la Bruxelles, care s-a încheiat de curând, problema accesului țărilor foste comuniste în cadrul NATO a devenit din nou de actualitate. Cu toate că în locul admierii așteptate a fost lansat doar conceptul „parteneriatului pentru pace”, ceea ce înseamnă în fapt un refuz diplomatic, vom încerca să vă prezentăm pe scurt câteva date despre NATO. Baza documentară folosită a fost formată din publicații editate de NATO, destinate popularizării acțiunilor și felurilor Alianței.

Organizația Tratatului Atlanticului de Nord

Structuri și funcționare
Originile Alianței
 Între 1945 și 1949, confruntate cu necesitățile prezente ale reconstrucției economice, țările Europei Occidentale observau cu preocupare crescândă Uniunea Sovietică care își urma politica de expansiune și profita de toate ocaziile pentru a impune prin forță guvern comuniste. Onorând toate angajamentele pe care le luaseră în timpul războiului de-a și reduce dispozitivele militare și de a-și demobiliza forțele militare, aceste țări erau cu așteptări mai înalte ca Uniunea Sovietică să lăsa să se întrevadă intenția

să se fermă de a menține în întregime propriul său dispozitiv militar. Ba mai mult, violând Carta Națiunilor Unite și acordurile internaționale încheiate la sfârșitul războiului, ea nu se arăta deloc dispusă să respecte suveranitatea sau independența națională a altor țări și își crease o orientare ideologică care nu putea accepta societățile libere și democratice. După ce au fost impuse forme de guvernământ antidemocratice, opozițiile nimicite și drepturile fundamentale individuale și civile reprimite în numeroase țări ale Europei Centrale și de Răsărit, cât și în alte țări ale lumii, situația a atins un punct culminant când s-a succedat o serie de evenimente politice dramatice între anii 1947 - 1949: amenințarea suveranității Norvegiei, Greciei, Turciei și a altor țări din Europa Occidentală, lovitura de stat comunistă din Cehoslovacia, blocarea ilegală a Berlinului.

Semnarea tratatului de la Bruxelles, în martie 1948, marca hotărârea a cinci țări din Europa Occidentală: Belgia, Franța, Luxemburg, Olanda și Marea Britanie de a edifica un sistem de apărare comună și de a consolida legăturile dintre ele într-o manieră care poate rezista, dacă ar fi fost cazul, la reutilizarea unor asemenea presiuni. Aderarea altor țări din Europa Occidentală, urmată de negocierea istorică a Tratatului de la Washington (Tratatul Atlanticului de Nord), în aprilie 1949 și crearea Alianței Atlanticului de Nord, a permis stabilirea unui sistem de securitate și a

unei comunități atlantice bazată pe valori comune și pe un parteneriat eficace între țările Europei occidentale, Statele Unite și Canada.

Principiile care, de la început, asigurau cooperarea între statele membre NATO au permis Alianței de a se adapta evoluției de circumstanțe și necesități și de a deveni un for fără echivalent de parteneriat transatlantic, care joacă din plin rolul său în transformările la care asistăm azi în Europa.

Tratatul Atlanticului de Nord a fost semnat la data de 4 aprilie 1949 la Washington, de către miniștrii afacerilor externe a 12 țări: Belgia, Canada, Danemarca, Franța, Italia, Islanda, Luxemburg, Marea Britanie, Norvegia, Olanda, Portugalia și Statele Unite, Grecia și Turcia au aderat la Tratat în 1952, R.F. Germania în 1955, iar Spania în 1982.

Tratatul a creat o Alianță în scopul unei apărări colective în conformitate cu art. 51 din Carta Națiunilor Unite. Etapa următoare a fost crearea NATO, organizație care reunește 16 state independente în sîmul unui sistem de securitate voluntară, unde rolurile, riscurile și responsabilitățile sînt împărțite între parteneri.

PRINCIPALELE PREVEDERI ALE TRATATULUI ATLANTICULUI DE NORD
ART. 2 Extinde responsabilitatea Tratatului dincolo de problemele apărării, pentru a include dezvoltarea condițiilor proprii care să asigure stabilitatea, bunăstarea și colaborarea economică între țările membre

ale Alianței.

Art. 5 Semnatarii Tratatului cad de acord ca, în cazul unui atac dirijat contra unuia sau mai multora dintre ei, să fie considerat ca un atac îndreptat împotriva tuturor.

Art. 9 A instituit Consiliul Atlanticului de Nord, singurul organism oficial creat direct prin Tratat. Consiliul a primit mandat de a crea organisme subsidiare care ar putea fi necesare, ceea ce a condus la crearea Organizației Atlanticului de Nord, însărcinat de a pune în practică deciziile Consiliului și de a furniza mijloace concrete unei colaborări între țările membre în toate domeniile unde interesele și preocupările sunt comune.

PRINCIPALELE COMITETE ALE CONSILIULUI ATLANTICULUI DE NORD

*Consiliul Atlanticului de Nord este organul decizional și forul cel mai înalt de consultări al Alianței. El este compus din reprezentanții celor 16 țări membre.

1. Comitetul planurilor de apărare, sau DPC tratează problemele specifice legate de apărare. El reunește reprezentanții țărilor membre, cu excepția Franței.

2. Grupul planurilor nucleare, a cărei compoziție este identică cu cea a DPC, este principalul cadru de consultare pentru toate problemele privind rolul forțelor nucleare în politica de securitate și apărare puse în practică de NATO.

(va urma)

SCANDALUL VALEA DOMNEASCĂ, LA NIVEL GUVERNAMENTAL

(urmare din pag. 1)

ȘI TOTUȘI SE PARE CĂ MAI ESTE LOC ȘI PENTRU DREPTATE.

În 8 noiembrie 1993 colac peste pupăză Comisia Județeană invalidează lucrările de retrocedare a terenurilor prin Hotărârea 100 și anulează Hotărârea din 10 octombrie 1993 motivând „contestațiile persoanelor nemulțumite asupra terenurilor aflate în chirie”.

Amintim că în 14 august 1992 Primăria Ghioroc a anulat contractele de închiriere prin Hotărârea 1206. Deci chirișii solicită un teren care nu aparține nici măcar Primăriei din Ghioroc.

Construcțiile făcute pe aceste terenuri erau fără autorizații, contrar prevederilor contractelor, nu erau locuințe cu anexe gospodărești, ci doar loc de agrement cum p. b. chirișii înșiși afirmă, deci art. 23 din Legea Fundului Funciar nu poate fi aplicată.

Instanțele de judecată au dat deja sentințe de evacuare iar o parte au fost executate. Acolo unde legea nu a ajuns să-și spună pe drept cuvântul s-au omis voit câteva aspecte. Interzicerea executării unor construcții, precum și schimbarea dreptului de folosință agricolă a terenului. Chiar în contractul semnat de toți chirișii apare o notiță de care nimeni nu a mai ținut seama: „Nerespectarea prezentei clauze atrage după sine anularea contractului de închiriere”. Deci contractul de închiriere (subînchiriere de fapt) își pierde valabilitatea în cazul respectării lui. Deci devine nul de drept.

Bineînțeles, mulți sînt domnii de chivernisală: se pretează la falsuri în acte publice, se mistifică realitatea, se comit ilegalități ce se țin lanț. De ce? Doar ca să se obțină ce nu li se cuvine de drept. Se numesc împuterniciii ai Prefecturii care să soluționeze afacerea. Fiasco total. Împuterniciții se dovedesc a fi direct implicați în „afacere”. Se invocă o dezmembrare CF 404 Ghioroc pentru cumpărări de case - teren. Nume ca Popescu (DGA, respectiv Baroul de Avocați Arad) sau Constantin Aurel - judecător, cu interese în zonă, probabil cu multe pe conștiință. „Majoritatea chirișilor sînt foști sau actuali deținători ai unor funcții de răspundere și cu relații, dar asta nu poate fi motivație pentru proprietari să nu poată intra în drepturile lor legitime... Nu înțeleg care este motivul pentru care Prefectura continuă să apere interesul doamnei V. Popescu, căci este lucru dovedit că numita Ardelean Floarea a ajuns prin fraudă să aibe în folosință terenul din extravilan...”

...știm domnule prefect și jîn să subliniez că în adresa către Prefectura județului Arad, din noiembrie 1990 s-a cerut anularea deciziei din 3.05.1990 a Primăriei Ghioroc ca fiind

abuzivă și ilegală...” (din adresa 1044/18.11.1992). De ce? Deci, după ce, mai, toată ierarhia de aplicare a LFF a făcut greșeli după greșeli, falsuri, abuzuri de funcții și competențe, înțepreați stonile a legii, văzîndu-se incompetenți, cei în cauză cer remiterea acțiunilor în justiție. Dar și aici falsurile și corupția fiind în cotidian, se aplicează la forurile superioare.

DOMNUL PREFECT AVRAM CRĂCIUN DOREȘTE SĂ INTRE ÎN EUROPA

Sînt sigur că nimeni nu dorește să ajungă pentru probleme astî de simple în gura lumii. De ce nu primesc tot ce li s-a furat de către stat

? De ce proprietarii nu pot să intre în drepturi, oare cine-i sprijină, cine-i subește pe chiriși, foști agreați ai PCR. Cine se folosește de cei care ar dori să ridice stagul alb al înțelegerii? De ce se tolerează înămpularea lor de către cei care și azi sînt tari: foștii comuniști, azi mari capitaliști. În conformitate cu art. 34 din LFF proprietatea statului sînt acele suprafețe intrate în patrimoniul său pînă la 1 Ianuarie 1990, înregistrate ca atare în proprietate în cadastrul funciar...etc.

Cei îndreptății cunosc textele și n-are rost să le înșoptez memoria. Nu înțeleg ei, oare? Sau, poate chiar nu doresc să se preocupe „ce și cum”. Pe lângă prostie, parte din anturajul dv., domnule prefect, își manifestă

fățîș reașa voință de a face lumină și dreptate, că, doar astfel v-au putut pune să semnați Hotărârea 100, unde cei în cauză au uitat chiar și Constituția României, atribuindu-i statului de drept ce nu-i aparține.

Această hotărîre se transmite în cele trei preînărgătoare înfîmplărilor din '89. Chiar dv., domnule prefect, nu puteți fi omul care sprijină delatiunea, minciuna, abuzul în funcție a unor directori-ex-colonei cu interese în VALEA DOMNEASCĂ. Unii chiriși, nu înfîmplător ajung să judece și să-și adjuceze locuri de casă, să se prevaleze de fals și uz de fals în acte publice. Nu, domnule prefect, sînteți cel care sprijiniți legea? Deoarece încrederea prea bunului nostru președinte nu poate fi înșelată. Fiți drept, domnule prefect!

[List of handwritten signatures and names, including: G. IBERIU, S. J. COSTA, R. ION, G. ION, V. STEPHAN, S. GRIGORE, L. NEMES, VERONICA, I. ILIE, C. O. O. O., V. N. N., Z. Y. Y., I. G. G., D. A. A., S. A. A., L. A. J. U., D. O. O., R. O. O., P. O. O.]

PRIMA CONFERINȚĂ DE PRESĂ A P.N.L. DIN ACEST AN

Organizația Județeană PNL Arad a reinceput șirul conferințelor lunare de presă. Desigur că, și de această dată, temele abordate au fost deosebit de interesante. Astfel, gazdele, de această dată au fost domnii Ioan Ciulică, președintele filialei locale a PNL, Ștefan Popa și George Sârbu, vicepreședinți, consilierii județeni Romulus Tașcă și Flavius Vlad, consilierul municipal Mircea Henț, Ștefan Sitaru, președintele organizației din Săvișin și Silviu Rațiu, din partea organizației locale.

Problemele propuse a fi dezbătute, au fost: necesitatea unificării partidelor existente în jurul doctrinelor și alte aspecte locale.

Desigur că majoritatea discuțiilor s-a învîrtit în jurul primului punct, deoarece unificarea partidelor este într-adevăr o necesitate a perioadei actuale de tranziție. Unificarea liberală, adică adunarea în jurul unui nucleu a tuturor partidelor și formațiunilor politice care au doctrină liberală și care au o gândire liberală ar fi, într-adevăr, un obiectiv nu prea greu de realizat, însă o forță politică puternică.

Domnul Ion Ciulică a arătat că, în spectrul politic românesc, există două categorii declarate: PRM și PSM, cărora nu le este rușine să-și ascundă originea și PDAR și PUNR, care vor să înșele lumea, acționând în mod mascat.

Problema unificării liberale a stat, ca de obicei, în atenția domnului avocat Ștefan Popa, vicepreședinte al organizației județene Arad a P.N.L. Domnul Popa, cu aplombul său caracteristic, a argumentat faptul că, prin prisma istoriei și a valorilor recunoscute ale doctrinei, liberalismul constituie singura alternativă viabilă, unica modalitate sigură și concretă de scoatere a României din actuala perioadă de criză. În acest sens, liberalii le revine misiunea de a găsi căile pentru unificare într-un singur partid puternic. Pe aceeași coardă, a unificării, a vorbit și domnul avocat Silviu Rațiu. Datorită forței sale, care la un moment-dat a făcut din P.N.L. singura amenințare reală la adresa Puterii, acest partid a fost primul care a sîmțit campania destructivă lansată de putere. În opinia domnului Silviu Rațiu, acum mișcarea liberală are mai mult ca oricând șanse de unificare. Scoaterea domnului Radu Câmpeanu din prim-planul vieții politice românești, marginalizarea sa chiar în cadrul partidului, este un atu în plus, domnia sa fiind privit ca principal „artizan” al dezbaterii P.N.L.

Domnul Romulus Tașcă, a afirmat că sistemul comunist este principala vinovată a actualii stări dezastruoase a țării, nu doar Ceaușescu. Vorbind despre activitatea consilierilor județeni ai P.N.L., domnul Tașcă a scos în evidență meritele deosebite ale acestora în adoptarea proiectului de hotărâre care va pune capăt terorizării locuitorilor cartierului Micălaca, datorită trecerii liniei ferate printru blocuri. Acum, în urma activității deosebite a consilierilor liberali, există șansele eliminării acestui coșmar. Linia ferată și noul pod vor trece la 2 km amonte față de actuala situație.

Președintele organizației P.N.L. din Săvișin, care pe plan local are o pondere deosebită, domnul Ștefan Sitaru, a vorbit presei despre realitățile acestei comune. Spre deosebire de alte localități, aici s-a reușit obținerea pământului pe vechile amplasamente. Inițiativa privată a fost sprijinită, s-au obținut fonduri pentru reamenajarea spitalului comunal, aflat în stare de paragină totală.

Domnul Vlad Flavius, consilier județean, a informat despre lucrările de amenajare a DN 7, aflat actualmente într-o stare deplorabilă. Se vor turna două straturi de bitum, iar șoseaua va fi lărgită cu 1 metru.

Conferința de presă lunară a P.N.L. s-a dovedit din nou foarte utilă, constituind o adevărată punte de legătură între liberali și viața urbană. De luni de zile, liberalii ies în fața opiniei publice cu punctele lor de vedere, căutând soluții și exprimându-și părerea asupra unor probleme de larg interes.

UDMR-ul SE VREA UN PARTID DE ECHILIBRU

Au participat oficialități ale organizației județene și municipale. Principalii animatori, domnii G. Tokay și Z. Hosszu. Conferința s-a organizat de către dl. Csiszter K. fără a avea o tematică anume, lăsându-se libertatea ziariștilor să abordeze tema, la alegere.

a. Referitor la alegerile anticipate, UDMR-ul ca membru al Convenției Democratice, va respecta în totalitate principiile acesteia. Din punctul de vedere al electoratului nu vor fi probleme, numărul celor ce-l vor vota va fi cel puțin la fel de mare ca și până acum.

b. Dl. Tokay asigură întreaga asistență că, indiferent de speculațiile de presă, indiferent din care țară, poziția UDMR-ului este fermă. Ea este cuprinsă în proiectul legii privind minoritățile naționale și comunitățile autonome, după la secretariatul Parlamentului în 20 decembrie 1993. Asemănările cu Azerbaidjanul, cu enclavele, cu fosta Jugoslavie sînt tendințose și rîu voitoare. UDMR-ul reprezintă unghiul ce trăiește în România și ei nu vor să trăiască în altă parte, patria lor este comună cu a românilor. Toate problemele ce privesc conviețuirea trebuie rezolvate aici și nu în alte capitale.

c. Fiind o forță stabilizatoare, reprezentanții UDMR consideră că pentru redresarea situației în țară, este nevoie de participarea tuturor fiilor ei. Nu se poate concepe redresarea fără participarea celor aproape 2 milioane de unguri. Convenția Democrată are un program pentru ieșirea din criză, în care fiecare partid are un rol bine stabilit.

d. Dacă în anumite țări occidentale au ieșit învingătoare forțele de stînga, s-a precizat că acele forțe sînt diferite de „stînga” de la noi, compusă din foștii comuniști, responsabili de ducerea țării de șipă. Să facem deci distincția respectivă. S-a amintit despre „sindromul lubeniței” adică totul pe dinafară este verde, miezul fiind roșu. Asta fiindcă a venit vorba despre Jirinovski și alți ultranaționaliști.

e. Au fost întrebate gazdele noastre, care este părerea dîșilor, care sînt principalele greșeli de guvernare. În enumerarea lor, este evident că legislativul și executivul mai ales, au rămas în structură neschimbată. Acestea ar fi în ordine: -lipsa de coerență în aplicarea propriului program, mituirea cu compensații a unei categorii de salariați, rezolvările populiste a situațiilor conflictuale, frîu liber corupției, etc. România este tarată de un aparat administrativ enorm, are 180 de secretari de stat. Acest mamut administrativ condiționează o fiscalitate nejustificată.

Fiind vorba despre extremiștii maghiari, dl. Tokay spune ... nu mă ocup de bolnavii psihici !!! Dl. senator Hosszu a fost nedumerit că n-a fost întrebat despre Comisia pentru Cercetarea Evenimentelor din Decembrie. I s-a răspuns că nimeni nu mai speră să se spună adevărul. Asupra acestui subiect Știrea va reveni. Se va semna în viitor un Tratat româno-maghiar, la care se vor stipula expres problema granițelor. Partea maghiară este de acord.

S-au enumerat și greutăți ale perioadei de tranziție, dintre care amintim: - lipsa de educație politică și civică a electoratului, ce nu poate fi convins ușor cu rezolvări de suprafață; - lipsa de credibilitate din partea celor ce ar fi necesar să nu ajute; - inflația; - tratarea opoziției ca pe un dușman și nu ca partener de dialog și opinii.

În final dl. Tokay ne mărturisește propria-i convingere, anume că de vor cîștiga forțele de stînga, tot nu va fi cum a fost înainte de 1989.

BUJOR BUDA □

DECLARAȚIE DE PRESĂ

INAUGURAREA UNIUNII DE PROMOVARE ECONOMICĂ BANAT LA ARAD

Accelerarea reconstrucției economice în vestul țării noastre este scopul ce și-l propune „Uniunea de promovare economică Banat”, care astăzi a văzut lumina zilei la Arad. Bazându-se pe colaborarea județelor Arad, Timiș și Caraș-Severin, Uniunea își propune să elaboreze un concept cadru pentru promovarea economică, să definească și să ducă la bun sfîrșit proiecte.

În prim plan vor sta acțiuni de interes regional. O broșură care va prezenta spațiul economic Banat în străinătate și care va fi ghid pentru investitori străini este deja în pregătire. Alte proiecte vor fi verificate din punct de vedere al fezabilității lor. Exemple de astfel de proiecte sînt: crearea unui fond de privatizare pentru mici întreprinzători; crearea unui centru de documentare tehnică internațională, cît și a unui centru de analize chimice ce va deservi economia bănățeană, înființarea unui centru de perfecționare pentru sudori; de asemenea realizarea unui concept de dezvoltare turistică regională în Banat, a unui concept regional integral de transport de persoane și marfă, elaborarea unui concept regional integral de transport de persoane și marfă, elaborarea unui concept de renovare și modernizare a spațiului locativ urban.

Membrii fondatori ai noii Uniuni sînt Consiliile județene, Consiliile locale ale orașelor reședință de județ și Căminele de Comerț și Industrie din Banat. Alți membri se preconizează a fi cooptați din domeniul industriei și a prestărilor de servicii cît și din instituțiile de cercetare și învățămînt din regiune. Uniunea va primi sprijin material din partea Guvernului Landului Nordrhein-Westfalen. Societatea de promovare economică a acestui Land german asistă cu know-how-ul său Uniunea și sprijină și financiar primii pași ai organizației partenere.

La adunarea de constituire din 13 ianuarie din Arad a fost numit dl. Gheorghe Pavel Bălan, Președintele Consiliului Județean Caraș-Severin, primul Președinte al Uniunii. În același timp d-lui dr. Sergiu Morariu i s-a încredințat conducerea biroului executiv al Uniunii. El va conduce biroul executiv cu sediul în Timișoara, str. Lucian Blaga nr.3, cu filialele sale din Arad și Reșița.

Arad, la 13 ianuarie 1994

PE UȘA DIN DOS DACIA FELIX CUMPĂRĂ SEDIUL FPP-ULUI DE LA STRUNGUL

În ședința de vineri 7 ianuarie Banca DACIA FELIX și-a anunțat disponibilitățile în vederea achiziționării de la ARIS a clădirii unde este găzduită Universitatea Vasile Goldiș și a FPP-ului din Arad. Domnul Mara Teodor, subprefect al Aradului prezintă la ședința CIM-ului ne-a declarat: „Nu avem spații sau alte locuri disponibile în Arad. La renască ședința pe participare ca invitat. Pe mine mă interesează ca Strungul să renască, dar nu am sprijinul unei bănci. Cert este și suțin că cineva vrea să ia această clădire. Eu suțin ideea de a fi pusă în discuție această posibilitate. S-ar putea primi de 10-15 ori suma la care se pot gândi actualii proprietari. Eu totuși nu aș înstrăina această clădire ...”

În discuția pe care am avut-o cu domnul subprefect și pe care o vom publica săptămîna viitoare, domnul Mara s-a declarat independent și fără a face jocul vreunui partid politic, fără legături cu Dacia Felix, PUNR, etc, etc. Interviuul va surprinde și afaceri din sfera corupției, a mișcărilor sindicale, și a culturii.

ADRIAN IOANĂȘ □

Reîntoarsă în Arad, după aproape 6 ani MARIA ONILĂ ÎȘI POVESTESTE ODYSEEA

„INSATISFACTIILE ULTIMELOR TREI ANI M-AU İNDEMNAT SĂ PĂRĂSESC ȚARA”

Îi urmăream cu înfrigurare sosirea în Arad. Reîntoarcerea ei depășește cadrul unei vederi normale. În orașul nostru s-a reîntors dr. Maria Onilă, cetățean suedez, cercetător științific la Universitatea din Malmö. Plecată în 1988, dezamăgită, cu sufletul negru de supărare, revine realizată nesperat de bine, optimistă și cuprinsă de fiorii vederii locurilor de odinioară, astăzi dragi ei. A plecat înfrântă și se reîntoarce victorioasă, cu fruntea sus, mândră de realizările-i obținute după o luptă cumplită, în care a mizat totul, inteligentă, suflet, ambiție și familia.

- Cine ești dumneata, MARIA ONILĂ ?

- Simplu, Maria Onilă - medic veterinar, absolventă a Fac. de Medicină Veterinară Timișoara, promoția 1969. De la absolvire am lucrat 17 ani în ferme de creșterea păsărilor ori în ferme de selecție aparținând Avicolei Arad. Din 1986, noiembrie, am părăsit țara stabilindu-mă în Suedia.

- Cred că sînt necesare mai multe amănunte. Pentru început vă rog să-mi spuneți dacă au fost interferențe cu fostul PCR.

- Am devenit membră de partid prin 1967, din anul trei de facultate. An de an am fost studenta cea mai bună din an. Locul I, în final, mi-a fost luat, terminînd pe locul II din considerente politice. Au spus că nu am depus o consistentă activitate politică !!! În anii '60

țara. Să părăsesc țara pe care n-am încetat o clipă să o iubesc, să părăsesc o situație materială excelentă, să-mi părăsesc familia. Subliniez că am plecat cu toate că eram ditamai directoarea în Direcția Agricolă Timiș, șefa aviculturii. Din 1986 de cînd am fost numită la Timișoara, mi-am pierdut liniștea.

„VIZITELE ȘTABILOR PRIN FERME SE SOLDĂU CU PAGUBE, MAI CEVA CA DUPĂ CALAMITĂȚI NATURALE”

- A fost greu, înțeleg, dar care au fost motivele ce v-au hotărît să plecați. Ați fugit cumva de greutăți ?

- Să fim bine înțeleși, am fugit de greutățile pe care le produceau oficial șefii de atunci. Am simțit că sînt neputincioasă să lupt contra activiștilor, a secretarilor, a hoției fără jenă, a imposturii și „pilelor”. Ca directoare la Avicola am avut nenumerate nopți de insomnie. Pe zi ce trecea mi-am dat seama că la nivelul meu și a subordonaților mei, nimeni nu își exercita profesiunea. Mi s-au pus tot felul de piedici și cel-mai grav dintre toate era sabotarea permanentă de către F.N.C.-ul din Timișoara. Mă sabotau în înțelesul acela comunist al cuvîntului. Din toate comenzile și rețetele de nutrețuri combinate cerute de mine, îmi onorau la voia înțimplării. Nu erau în concordanță cu draconicile sarcini puse de dictatură în fața aviculturii, pe un fond de lipsuri concrete. Surpriza cu adevărat dureroasă am avut-o cînd am constatat că rețetele mele se executau dar ... erau livrate altora.

Noaptea, era suficient să mă gîndesc la cele 2 milioane păsări de care răspundeam, cărora nu le puteam asigura, din feaua credință a unora, cele necesare, că somnul dispărea ca prin farmec. Mă înnebunau în schimb, pregătirea și regizarea unei imagini de prosperitate ideală, că vine tovarășul de sus, de jos, că trebuie primit, că trebuie iar și, iar să-i debitez toate minciunile de pe lume. Trebuiau făcute pachete pentru tovarăși și nu ori ce fel de pachete, ci din acelea „cu față” de Vest. Trebuia asigurată primirea, trebuia organizat protocolul, trebuia să zîmbesc și să raportez cifre pe care - cineva - le ajusta să sune bine. Trecea o zi, treceau zile și nu reușeam să fac nimic din meseria mea. Ce făceam ? Făceam un fel de justificare a minciunii. Făceam poliție să asigur pentru Grivei zeci de pui, în schimb sancționam o amărîță de femeie pentru 10 ouă ce le depista paznicul. Am făcut de toate în afară de meserie, nici măcar politică n-am făcut, că nu mă pricepeam, făceam pe vătaful,

parcă-i expresia potrivit. Uneori cu cîte un șef de fermă încercam să repunem lucrurile pe un făgaș normal, să vedem cu ce putem contribui la niște randamente sporite, la o scădere a mortalității. Dar, de fiecare dată cînd să fie bine, să obținem acele ast de rîvnite rezultate, ne trăgeau în urmă furajele, energia și o supedenie de piedici găndite de unii, și nu depășim cumva mediocritatea în care se bălăcea totul. Atunci cînd consideram că ferma aceasta are rezultate bune, oamenii sînt disciplinați, se trezea unul din minister, ori de la județ să facă o vizită de aprovizionare personală. Cum vestea că la

ferma aceasta sînt pui frumoși se difuza cu rapiditate, urma un pelerinaj de pomangii de care șeful de fermă nu putea să se scape. Comunismul trebuia să-și hrănească vajnicii apărători, armata de activiști, de secretari, de milițieni, de instructori. Comunismul trebuia să-și aprovizioneze magazinele pe circuit închis menite să-i alimenteze cu acei ce provăduiau viitorul de aur și egalitatea tuturor. Asemenea vizite aveau loc ziua, după mesele, noaptea au contau orele. Intrările prin ferme pentru „probleme”, probleme care în realitate însemnau burdușirea portbagajelor

fost să rezist, să rezist amintirilor, să rezist despărțirii de familie, să rezist despărțirii pe pămîntul meu. În prima etapă aveam mereu lacrimile, gata să pornească la colțurile ochilor, dar care n-au curs niciodată. Dacă aș fi început să plîng, cred că nu mai mă oream niciodată.

- Dia punct de vedere profesional, care vă erau planurile ?

- În primul rînd vroiam să răsplătesc munca foștilor mei profesori, să le arat suedezilor că noi românii nu sîntem cu nimic mai prejos, în medicină veterinară, comparativ cu alții. Să

n-au primit mulți intelectuali în PCR, iar faptul că eram o studentă de vîrf, m-au obligat să fac cerere de primire, chit că ulterior am avut necazuri cu „dosarul”. Mi s-a reproșat că tatăl meu, militar de carieră a luptat pe frontul din Rusia. A și murit acolo.

- Fina aici nimic extraordinar. Pentru a găsi motivația gestului dumneavoastră, să recapitulăm evenimintele ultimelor trei ani.

- Lucrînd la Avicola Arad, profesional am avut satisfacții. Dar referindu-mă la ultimii trei ani, ei bine, de aceștia nu doresc să-mi aduc aminte. Altfel spus, din cauza celor suferite în acești ani, am luat hotărîrea să părăsesc

și mă umileau. Cînd potrivit funcției și îndatoririlor, am încercat să interzic accesul străinilor măcar în fermele de selecție și reproducție, pentru motive ce mi se păreau lesne de înțeles, am avut de suportat repercusiuni personale ce mi-au complicat viața.

- Puteți să vă reamintiți cîteva dintre aceia ce, din rea credință, puneau bețe în roate ?

- Au fost mulți, foarte mulți, pe unii i-am uitat. Capul de listă, fără egal era tovil Fogel, fostul director al F.N.C.-ului Timiș. Următorul ar fi adjunctul meu de atunci, numitul „Marcel”, pe funcție de inginer, șef la Avicola. A fost numit contrar voinței mele. Din dorința de a mă dărîma pe mine, în fața acestui carierist nu au contat nici un fel de alte considerente, nu avea scrupule. Ar mai fi de amintit și fostul director al Avicolei de dinaintea mea, Oprea. Acest Oprea, ce nu se împăca deloc cu ideea că a fost înlocuit, treabă la care n-am contribuit eu, ci rezultatele muncii lui, mi-a făcut viața amară. Trăgea sforile peste tot ca să fiu sabotată. A făcut cuplu cu Fogel de la FNC, să lupte contra mea, chiar dacă prin aceasta subminau avicultura județului. Aceștia doi preparau după rețetele mele furajele și le distribuiau altora. Au ajuns pînă acolo că ei stabileau ce să mîncească păsările din județ și nu cei răspunzători de ele. Asemenea anomalii doar în comunism erau posibile. La insistențele mele primeam prin intervenția unor persoane de la județul de partid cîteva tone de porumb. Pentru milioanele de capete de păsări, tonele de porumb reprezentau cantități infime. Despre asemenea episoade nu-mi vine să vorbesc, îmi strică plăcerea vederii locurilor astăzi dragi mie.

„CÎND AM SOSIT ÎN SUDEIA, PRIMUL MEU GÎND A FOST SĂ REZIST, SĂ REZIST AMINTIRILOR”

- Ideea de a pleca din țară a devenit o poruncă, ați pornit pe un drum riscant. Iată-vă în Suedia, cu ce gînduri ați pășit acolo ?

- Cînd am sosit în Suedia, primul gînd a

le arat că românii au o tradiție și o școală a medicinei veterinare. Acest gînd mi-a dat putere și curaj, ca în momentul cînd voi stăpîni limba suedeză, să le-o pot și demonstra.

M-a sprijinit și fostul meu profesor de la facultate, dl. prof. Gheorghe Constantin, actualmente profesor la Universitatea Columbia. I-am scris, mi-a răspuns urgent și mi-a dat primele sfaturi. L-am simțit tot timpul alături de mine, interesat să depășesc momentele dificile. Cum s-ar spune mi-a ținut pumnii. Citez din scrisorile lui: „Maria, trebuie să ai răbdare și putere, trebuie să te stăpînești, să faci orice, numai să-ți asiguri un viitor. Să rezizi, deoarece în Vest cine nu se adaptează, nu rezistă”. Scrisorile lui le păstrez printre lucrurile cele mai dragi mie.

„ÎN SUEDIA ESTE CA LA NOI, UNDEVA PE VALEA PRAHOVA”

- Care a fost primul contact, impactul ?

- În multe situații m-am simțit acasă, undeva pe Valea Prahovei. Peste tot erau numai brazi. Am locuit inițial într-un cartier de blocuri, la ei se spune că-i lagăr, ori tabără, dar eu n-am simțit-o. Uneori mă închipuiam acasă, dar visurile și trezirile mă readuceau la realitate. Legătura cu țara o realizam printr-o carte „Poezii”, de M. Eminescu, o ediție veche, de buzunar. A fost singura carte ce m-a însoțit, deoarece mi-am impus să nu citesc în altă limbă, decît suedeză.

- Cum ați învățat limba suedeză ?

- Din primul moment am început să învăț intens și temeinic. Să învăț cuvinte. Limba am învățat-o singură, fără profesor. În cartier erau încă vreo 20 de români și pentru toți un singur dicționar - Suedez-Român. Mie îmi venea rîndul de sîmbătă pînă luni. Dicționarul conținea 13.000 cuvinte, eu am reușit, cu mîna mea să transcriu 7.800 dintre ele. Deviza mea: „Învăță Mărie suedeză, fără ea nu vei obține un loc de muncă pe măsura aspirațiilor tale”. Am învățat de parcă eram posedată, parcă picată în tranșă. După oca. un an m-am prezentat la cel mai greu test de limbă pentru străini. Nu l-am luat de prima dată, mi-a fost

(continuare în pag. 5)

(urmărire din pag. 4)

greu să fac compuneri pe o temă dată. Așa s-a răz bunat faptul că am învățat fără profesor. Imediat, în sesiunea următoare l-am luat. După șase luni am primit dreptul să lucrez, cunoștințele de limbă îmi permiteau, dar ele nu erau suficiente pentru năzuințele mele. Am continuat să învăț și să lucrez.

LA BAZA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI SUPERIOR SUEDEZ STAU ȘI LUCRĂRILE MULTOR SAVANȚI ROMĂNI

- După absolvirea testului de limbă care au fost treptele afirmării?

- În primul rând, din această fază statul îi ajută pe toți aceia ce cer și sînt *capabili* să presteze o meserie solicitată. Diploma românească nu era recunoscută. În prima etapă am făcut cerere la guvern, să-mi aprobe continuarea studiilor de medicină veterinară în suedează. În decurs de un an, am trecut 20 de examene. Concomitent am urmat și un curs de acomodare cu termenii de specialitate din suedează. La următoarea etapă era necesar să absolv cursurile specifice suedezielor, de controlul alimentelor și apoi, și de legislație suedează.

Am fost mîndră în momentul cînd am primit dreptul să proferez medicina veterinară. La primul certificat medical, la prima rețetă elaborată de mine, cînd le-am semnat, m-au trecut transpirațiile. Nu m-am arătat lor, momentul l-am considerat crucial pentru viitorul meu de aici.

- Aveți în spate zeci de examene, vă rog să relațiați unele amănunte.

- Nu voi uita examenul de Farmacologie, cînd la terminare, profesorul mi-a dăruit cartea lui cu dedicație și felicitări pentru cunoștințele mele în materie. La examenul de Parazitologie. Cel de Sus a orînduit să fie vorba și despre - BARBESIOSE- boli provocate de piroplasmele patogene. În final l-am rugat pe profesor să-mi explice de unde această denumire. N-a putut să precizeze, astfel că mi-a venit și mie rîndul să-i explic că cel ce le-a studiat a fost un român, Victor Babeș. A făcut profesorul niște ochi ... La examenul de Anatomie am putut să demonstrez contribuția oamenilor de știință români. În tratatul de „Anatomia Animalelor Domestice” editat în Anglia, la bibliografie sînt enumerate 14 autori români. Acesta era și manualul după care se învăța la ei.

Toate examenele le-am promovat, dintr-un foc, asimilînd notația lor, notele fiind între 8 și 10. Poate că din acel moment, dovedind că la noi s-a făcut carte, am fost privită altfel, considerația față de români crescînd la nivelul pe care-l merităm. Consider că sublinierea contribuției românești la dezvoltarea medicinii veterinare a reprezentat un omagiu pe care l-am putut aduce profesorilor mei și școlii românești de știință medicală.

ESTE DUREROS CĂ ÎNCĂ ASTĂZI TV SUEDEZĂ NU CREDE ÎN VERIDICTATEA ȘTIRILOR DIFUZATE PRIN RTV

- Tot ce ați arătat au reprezentat trepte ale afirmării. Ar trebui să relațiați și despre activități și acțiuni întreprinse ca româncă.

- Locuiesc cu familia într-un mic orășel în apropiere de Malmo. S-a întîmplat că acolo să mai locuiască și alte cîteva familii de români. Primul meu gînd a fost să le schimb impresia și imaginea ce și-au format-o despre România. În primul rînd am organizat o primă expoziție de costume naționale și cusături populare. A fost prezentă presa, s-a format o primă impresie excelentă. Nimeni pînă la mine n-a făcut asemenea lucruri. Următoarea acțiune a fost la „Casa satului”, o prezențare de lucru de mîna, macrameuri, eu ocupînd un colț personal în cadrul unei expoziții mai ample, organizată de localnici. De atunci, n-a fost expoziție sau acțiune culturală în care să nu fiu solicitată. A treia participare a fost la o expoziție de cusături tradiționale și costume țărănești. Succesul a fost deplin, vizitatorii rugîndu-mă să fac demonstrații.

În fine, am avut ideea de a organiza o expoziție de artă culinară românească, în colaborare cu toate familiile de români. Succesul și de data aceasta a fost peste așteptări. Un prieten suedez a remarcat că noi am adus din căldura și sociabilitatea neamurilor latine. Receptivitatea și amabilitatea noastră a dezghețat atmosfera în orășelul acesta. Am început să fim căutați și să ni se prețuiască prietenia.

- Meren amintiri despre o nouă imagine despre români. Înainte de a veni dumneavoastră acolo, cum era?

- În orășelul unde locuia, impresia inițială n-a fost tocmai favorabilă. S-a început cu relatările TVR din ianuarie 1990, ba 60.000 morți, ba 1 000, inexactități. Prezența foștilor comuniști din primele imagini, persistența lor, au fost informații pe care corespondenții suedezi le-au taxat cum se cuvine. S-a creat o stare de suspiciune generală. Cel mai mare rău ne-a făcut-o mineriadele, apoi discursul de mulțumire al președintelui Iliescu. La suedezi este de neconceput năpustirea unei categorii sociale asupra alteia. Despre imaginile revoluției române pînă la urmă s-a comentat ca fiind regizate. De atunci fiecare veste transmisă de TVS despre România era cu mențiunea: datele au fost verificate, nu au fost verificate. Încă nu ne cred „pe cuvînt”, cum îi cred pe alții.

Suedezi susțin că principala greșeală a românilor este că nu sînt uniți. Dar nici nu pot fi uniți, călăii cu victimele. Admir la suedezi sfîntenia cu care știu și-și respectă și-și transmit tradițiile. La noi istoria a fost falsificată în cei 45 de ani de comunism, iar astăzi nu ne prea omorîm cu îndreptarea lucrurilor. Un popor este cu atît mai puternic cu cît se sprijină mai mult pe tradiții și istorie proprie. Din acest punct de vedere avem ce învăța de la suedezi.

„PARCĂ O GHEARĂ DE BALAUR, NEVĂZUTĂ, APASĂ ASUPRA ORAȘULUI, ASUPRA OAMENILOR, ASUPRA ZÎMBETELOR”

Revenită în țară, Maria Onilă își amintește: „În primul rînd am fericită cînd am urcat în avion, un BAC românesc. Apoi, contactul cu personalul avionului. N-am putut bea nimic, de emoție, nici cafea, totuși am acceptat o cupă de șampanie, prilej să închin cu ceilalți. Întîlnirea cu Timișoara, cu „orașul trandafirilor”, cu orașul tineretilor mele, cu orașul dezamăgirilor mele din ultimii ani, mi-a lăsat un gust amar. În visele mele îl vedeam mai strălucitor, mai bogat, mai curat, cu fețele oamenilor, zîmbitoare... Am găsit... nimic din toate acestea. Parcă o gheară nevăzută de balaur apasă asupra oamenilor, asupra orașului, asupra zîmbetelor. L-am parcurs pe jos, pe vechile mele trasee, am recunoscut și gropile, mai mari acum, aceleași de odinioară. M-am împiedicat de cohortele de bișnari pe care i-am crezut autodesființați, am remarcat sărăcia și prostul gust ce a pus stăpînire pe vitrine. Rafturile au fost aranjate, parcă înadins, să ne demonstreze neputința. În alimentarea BEGA, am crezut că visez, vîzînd aceiași pui vineți, aruncați neglijent în pungi de plastic, aceiași „frați Petreuș” de odinioară. Ce s-a schimbat la noi? Situîndu-mă în cazul românilor, prețurile sînt de-a dreptul descurajante. Blocurile cernite, mai urîte, curge rugina de pe fațade și din balcoane.”

„Va fi bine! Românii au reușit să renască, ori de cîte ori au fost năpăstuiți. Vor avea resurse să continue, la scara respectivă, evoluția și democrația anilor antebelici. Atunci eram cineva în Europa.”

Românii au avut un ghinion fantastic, n-au reușit să fructifice uriașa simpatie de care s-au bucurat încă din primele zile. Ceilalți au profitat din plin. Asta ne va costa cîtiva ani buni. Dar vom redeveni ceea ce-am fost odată... vorba profesorului meu: „...trebuie să avem răbdare și putere să ne stăpînim...”

BUJOR BUDAČ

MÎNDRIA DE A FI TURNĂTOR SAU TIMPUL TRECE, SECURITATE RĂMINE

Capodoperele necesită existența geniului, a trudei, dar și a inspirației. Avem mîndria de a avea printre arădeni un asemenea fenomen, chiar dacă este un pripăsit. Lucifer - cu roșul său har - i-a străluminat pentru moment (tocmai în Decembrie), i-a fulgerat deci mintea aburîndă, inspirîndu-i o creație ce se ridică la nivelul celor din vestita revistă R.M. a tribunului V.C. Tudor. Astfel Adevărul - a găzduit aceste dăruite și sincere gînduri - a cîștigat o nouă bătălie în lumina maselor largi de oameni ai muncii. Oricum, este încă o realizare care va uimi viitorimea, ce va exclama: „Ce oameni! Ce oameni?!”

Cu umila noastră pană (chinezescă) colpești de o admirație fără margini, inspirați de inspirația contaminantă a inspiratului autor, vom îndrăzni să-l compeltăm pe cel cu stea (roșie) în frunte. Cele de pe umerii de viteaz și neînduplecat militant nu se văd, deci nu se poate dovedi că e kaghebit.

Înaltul patriotism al autorului reiese din rîndurile ce ne sugerează (pentru a cîta oară?) să-i lășăm în plata Domnului pe cei 5 milioane de români de peste Prut, căci Basrabia și Bucovina nu ar reprezenta pentru noi doar „o momeală” oferită de obsedanții unguri. Exact cînd Ilașcu este condamnat la moarte, de care lui Zăvoianu prea puțin îi pasă.

În rest, noul Hercule ridică în slăvi mulțimea de securiști și turnători, oferindu-le cu dărnicie titlul de mari patrioți, îndemnîndu-i să se mîndrească cu menirea lor, de a oprima poporul. Așa cum o face el.

Cum să nu fii mîndru de a fi fost colaborator al Securității, cînd aceasta a servit pe cei ce au pulverizat România Mare ?

La ora actuală harta României din 1918 este ruptă în 7 bucăți: România (mică), al cărui contur îl flutură securiștii din „Vatra Românească” și cei din PUNR. 2. Republica Moldova, lășată la voia sorții de către comuniști de ieri și de azi; 3. Bucovina de Nord, plai cîntat de Eminescu și purificat etnic de către ruși și ucrainieni; 4. Sudul Basarabiei (Bugeacul - zice Zăvoianu, „Țara Basarabilor”, zicem noi), în aceeași situație ca și Bucovina. 5. Cadrilaterul (sudul Dobrogei); 6. Transnistria (Republica Moldovenească din 1924), profilîndu-se și a 7-a, numita Republică Găgăuză, pe teritoriul Republicii Moldova. Mai lășea a opta pentru a atinge ideea caritasienilor.

Această pulverizare a țării a fost visul de aur al PCR-ului (aripioară a PCUS-ului), susținut după 1948 de creația kaghebită, Securitatea Română. PCR-ul care saluta în 1940 alipirea Basarabiei și Bucovinei la URSS, declarînd România drept stat imperialist, multinațional, oprimator de „popoare”. Mai trziu, Ceaușescu a declarat sus și tare (la TV) că nu avem pretenții teritoriale față de URSS. Dacă nu putea, sau nu vroia să facă nimic, în schimb putea să tacă. În 1990 s-a întîmplat la fel.

Cum să nu fim mîndri, șoptitorii Securității, care au servit o instituție care a decapitat armata română, întemnișînd, schingiunînd, ucigînd generali și ofițeri, care luptaseră pentru reîntregirea neamului, înlocuiți cu unii aserviți imperialismului rusesc și noii clase de ciocoi roșii, mai hrăpăreți ca așa zisa burghezo-moșerime? Alături de politrucii, securiștii și turnătorii au reprezentat un teribil balast pentru noua armată română trimisă să construiască obiective ca Transfăgărășanul, sau să recolteze porumbul, sfecla, cartofii, etc.

Este un titlu de mîndrie de a fi securist sau turnător, cînd această instituție are la activ de 10 ori mai multe victime în rîndurile țaranilor români, decît numărul celor din 1907, număr lansat de socialistul N.D. Cocea.

Este o mîndrie patriotică pentru securiști și uncelele lor din umbră de a fi torturat și ucis floarea intelectualității românești - foști miniștri, diplomați (nu de paie ca cei de mai trziu), foști istorici patrioți, scriitori, oameni de știință, filosofi, studenți, elevi, îngrășînd pămîntul țării cu zeci de mii de trupuri stoarse de valagă. De asemenea tot un act patriotic a fost și acțiunea de decenii, numită azi „arestarea manuscriselor și cărților”. Nu vorbim de cărțile lui Goethe, Herder, Chamisso, dar și de „Ciocot vechi și noi” de N. Filimon, ș.a, sortite distrugerii. E vorba de 200 de autori și peste 350 de titluri pe care le-a sechestrat Securitatea. Trebuie să existe mai multe liste și depozite de manuscrise și cărți pentru că pe listă nu figurează V. Voiculescu de exemplu (și cine știe cîți alții), în schimb apar Slavici și Goga, care nu apucaseră ferciciții ani ai comunismului. Să nu și umfle pieptul de mîndrie cînd ai avut puțința de a confisca pînă și gîndurile oamenilor. Și asta pînă în 1989! Se cunoaște cazul inginerului care a fost ucis la Securitate pentru vina de a fi ținut un jurnal intim cu tentă politică.

Să nu fi orgolios cînd în Decembrie, '89 și-ai băgat burdihanul în haină de tînăr militar, sau silueta într-o salopetă neagră ori, ca simplu cetățean, în haine civile, descîrcîndu-ți arma în tinerii ce urmau să fie pilonii țării sau în sfîntul pîntec al mamei gravide, ori în trupurile plăpînde de copii ? Și cei mai modești care doar arătau cu degetul sau privirea: „Pe ăla! Pe aia!” pot fi de asemenea mîndri.

Cum să nu fi mîndru și fericit cînd, fără să tragi un glonte ai reușit să-i faci pe alții să se împuște între ei ?

E o cinste a fi lansat zvonuri în acel Decembrie sîngeros: apă otrăvită, atacuri asupra întreprinderilor, libieni, helicoptere. Mai trziu: „Proclamația de la Timișoara rupe țara, ungurii răpesc Transilvania, opoziția ne vinde, iudei, masoni, legionari, americani, etc. „pentru a deruta poporul de la pericolul real, capitalizarea nomenclaturii, securiștilor, șoptitorilor.”

După licențiatul în filosofie Zăvoianu, te poți mîndri cu ciomăgirea eminescologului P. Creția, cu incendierea casei d-lui Rațiu, cu terorizarea și uciderea treptată a revoluționarilor, cu terorizarea familiilor celor ce vor să întemeieze universități particulare (cazul Drimer).

A incita pe români contra ungurilor (Tg- Mureș) pe ortodoxi împotriva greco-catolicilor și neoprotestanților, pe mineri contra intelectualilor, a cîtorii cimitire cu neidentificați (Străulești), după ce ai dezinfestat canale cu cenușa morților din Timișoara, a profana mormintele și monumentele eroilor din Decembrie, toate acestea ar fi dovezi de patriotism.

Trebuie să fi semeț cînd îți amintești cum ai păzit secretul fabricării chibritului care nu se aprinde, a țigărilor care nu ard, a mașinărilor și aparatelor bune de reparat, a tehnologiilor construirii clădirilor și cum ai furat tehnologie apuseană pentru ruși. Cum stătea la capul femeii care și-a provocat avortul, nepermițînd intervenția medicului, pentru a crește procentajul de orfani.

Cum să nu fie fuduli securiștii - ajunși la diploma de școală profesională la cea de jurist - și turnătorii - de la analfabet pînă la licențiat - cînd stăpînesc și astăzi țara. Nu într-o singură instituție mare și puternică cum vrea tov. Zăvoianu, ci în șase mai mici, dar cît se poate de eficiente, precum și în Parlament, guvern, ministere, întreprinderi și instituții, sindicate, partide, presă.

Securiștii și turnătorii - sprijinitori ai dărmătorilor și vînzătorilor de țară-sînt patrioții noștri, sînt trecutul, prezentul și viitorul.

ELHAUPTMANNČ

PS .Propunem acordarea unor medalii pentru securiștii și turnătorii care au activat în Decembrie 1989.

Medalia de aur, D.Z. Cerna '89, cu silueta unui copil frînt de gloanțe, stînjuit de trei stele.

Medalia de argint, Z.C. Derna '89 cu seceră și pistolul.

Medalia de bronz, D.C. Zerna '89, cu doi copilași de securiști, protejați de un turnător.

KGB-UL SI EDUCATIA PATRIOTICA LA ROMANI

FALSIFICAREA ISTORIEI

O culme a răului instaurat de comuniștii școlii la ruși, și a celor mai puțin școlii, dar căliți în focul luptei contra orînduirii noastre democratice, perfectibile, a fost pingărirea istoriei naționale.

În timpul unei excursii, în 1959, vizitînd și cetatea Sucevei- aflată în restructurare - am fost informați de către istoricii clujeni aflați acolo, că sarcina lor (impusă) era de a căuta *legăturile ruso-române*.

Istoricii, lingviști și alții trebuiau să scoată la iveală - din pămînt, din iarbă verde- dovezi de pritenie a celor ce au tîns totdeauna să ne înghită.

Cei educați în spiritul internaționalismului proletar - refugiați acum în oaza primitoare a naționalismului (încă din vremea Împușcatului) procedează și azi la fel. Cineva, interesat personal de problemă, l-a declarat post-mortem pe principele Alexandru Ioan Cuza drept primul președinte al țării, cu toate că așa zisa tradiție republicană la noi are o dată precisă de pîcare ... 30 decembrie 1947, ziua nefastă cînd Regele Mihai I - ce reprezenta ultima instituție anicunistă oficială - a fost silit să se exileze. Și cu toate că România se cunoaște (pînă în anul 2014) doar doi președinți: Ceaușescu și Iliescu. Frumoasă tradiție republicană!

Revenind la istorici trebuie să spunem că cei adevărați au reușit să-și facă datoria cum se cuvenea, strecurîndu-se printre interdicții.

În anii comunismului acut (azi îl trăim pe cel latent, cronic) doar călugării unor mănăstiri moldovene cuteazu să amintească despre Basarabia și Bucovina. Gheorghe I. Brătianu murise în închisoare pentru că nu s-a dezis de scrierile sale legate de apartenența la România a ținuturilor amintite. Profesor al Universității din Iași și Bucuresți, director al Institutului de Istorie Universală din Iași, din 1935, de apoi al celui din Bucuresți, pînă în 1947, membru al Academiei Române din 1942 dar și al unor instituții științifice și academii din străinătate, creator de școală în istoriografia românească G.I. Brătianu a fost arestat în 1948, murind cu demnitate în 1953. I se promisese medicamentele necesare în schimbul renunțării la crezul lui de adevărat istoric. A refuzat inumanul și antipatrioticul tîrg.

Veți zice că așa a fost atunci. Vei aminti doar un fapt ce pare banal, dar care reflectă eficiența și persistența acțiunii destructive a bolșevismului românesc.

În anul de grație 1993, la comemorarea a trei sferturi de veac a Marii Uniri - organizat de primul secretar al județului dl. Avram Crăciun - manifestare onorată de un reprezentant al Președinției, de miniștri, parlamentari, cei doi istorici care au luat cuvîntul - dl. prof. Roz și dl. prof. universitar Maior - istoric și ministru al învățămîntului- nu au amintit despre unirea Basarabiei și Bucovinei, fără de care nu ar fi fost Marea Unire, nici România Mare. Niçi un cuvînt despre aceste lucruri - întregitorul. Culmea că a fost numai în aceea zi de 28 decembrie

se împlineau 75 de ani de la Unirea Bucovinei cu Regatul România. Din cele două cuvîntări, care trebuiau să fie cele mai consistente, profesionale dacă vreți, n-am reținut nimic semnificativ. Rețin doar că s-au rosît vorbe. Sforăitoare și patriotarde. Cea mai concretă acțiune a manifestării a fost împărțirea de medalii comemorative, de parcă PCR-ul ar fi realizat România Mare, țară pe care a declarat-o stat imperialist, luptînd pentru dezmembrarea ei. PCR-ul a salutat răpirea Basarabiei și Bucovinei în 1940, felicitînd „poporul basarabian” pentru fericirea de a fi fost alipit URSS. Tot în 1993 se împlineau 50 de ani de la martiriul patriotului G.I Brătianu. Nimeni nu și-a amintit.

50 de ani de declin! Azi, un profesor de muzică este nevoit să se ocupe de istorie. Azi cînd este atîta nevoie de munca specialiștilor pentru decantarea datelor, reconsiderarea istoriei patriei, pentru scrierea istoriei ultimei jumătăți de veac, a istoriei Revoluției, a tulburei noastre tradiții. Orașul și județul nostru sînt pline de istorici. Dacă dai cu piatra după un ciine nimerești un istoric. Unii au serioase studii universitare, alții Institutul de 3 ani, mulți au diplome luate la fără frecvență, alți la fără pic de frecvență. Nu puțini foști activiști cu diplome ștefanogheorghiste sînt acum istorici. Ba, unii chiar cu diplomă de securiști.

Ne place să credem că între așa de mulți istorici există și unii care-și fac datoria. Mai trebuie să se și vadă. Pe plan central se face ceva în acest sens. S-a putut observa cum istoricii aduc corecturi ori de cîte ori Puterea întrece măsura în denigrarea casei regale, de exemplu. Radioul face servicii în acest sens, cu emisiuni bine documentate, de exemplu, *Mediateca* de luni, ora 17, pe programul cultural. Televiziunea-mai penetrantă, deci mai eficace-este acaparată de PUTERE, spre a face anti istorie, ceea ce reprezintă un act anti patriotic.

Istoria trebuie scrisă căci nu mai trăim în Cumania! Însuși președintele țării spunea despre incertitudinile zilelor noastre că „istoria va consemna” ... Care istorie? Există o istorie în sine? Oamenii fac istoria, și ea trebuie consemnată conform celor petrecute. La timp.

Prin 1988 sau, '89 a apărut o istorie a României semnată de Nicolae Ceaușescu despre care nu s-a vorbit deloc, absolut justificat. Se difuzase pe tăcute prin librării, intrase în bibliotecile publice. Ea pornea de la Burebista și se oprea la „ludu' ista” (cum se șoptea pe atunci). Era o selecție din multiplele variante ale aceluiași discurs ținut de bîlbîit dictator timp de un sfert de veac, cu date furnizate de istoricii de partid.

Și azi, după 4 ani, nivelul de cunoștințe istorice ale populației este sub ștacheta lu. N. Ceaușescu. De asta are grijă puterea, prin servili zăvoieni ce diriguie acum presa de partid(e) și de stat, și ea scrisă, vorbită sau urlată.

HUGO HAUPTMANN

LECȚII DE TINEREȚE

După decenii de educație ceușistă s-au redeschis porțile luminii. Avem o presă de mare diversitate, o multitudine de cărți - între care unele interzise timp de 45 de ani. Putem profita de lecții de limbi străine, istorie, filozofie, bioenergetică, parapsihologie, etc, etc. Cea mai mare problemă este alegerea și învingerea inerției.

Și lecții de tinerețe poți primi, dacă îți de unde să le iei.

Dl. Ioan Mare, fost profesor de matematică la Școala Normală, fost absolvent de Școală de Artă, contrabasist, corist, unul dintre modeștii întemeietori ai Filarmonicii arădene, a început să învețe armonia la vîrsta pensionării. Se întorcea astfel la vechea

melodie, săptămînalul Știrea i-a publicat o comunicare legată de un cîntec ardelenesc a poetului Sfîra „*Mai turnați-mi înc-odată*”, pe care Eminescu îl cînta des, și cu multă plăcere.

La sfîrșitul ultimei mele vizite, dl. Mare mi-a făcut o destăinuire: „*Trebuie să mă las de compoziție. Nu mă vîd așa de bine, mîna nu-mi mai e așa de sigură, și pun notele de pe lături. M-am apucat iarăși de matematică și continui să scriu eseuri.*”

Mi-a relatat că, întrebare fiind de o cunoștință, ce vîrstă are, dl. Mare i-a răspuns: „*A 21 -a parte din viață am fost alintat de părinți și educatoare. A 12-a parte m-a instruit învățătorul din sat. A 14-a parte am petrecut-o pe*

lui dragoste, muzica. Melodiile ce îi răsăreau în minte, îl îmbrobodeau să se dedice compoziției. Cu tenacitatea caracteristică anilor tinereții, cu dăruire adolescentină, a făurit de-a lungul anilor o serie lungă de cîntece pentru copii mai mici sau mai mari, piese corale, lieduri, piese instrumentale, etc.

Cenacul muzicienilor din Arad l-a lansat, Asociația pensionarilor l-a aplaudat călduros într-un concert cu lucrări proprii, un juriu i-a premiat o

bîncile Școlii Normale, pentru a deveni învățător. Jumătate din viață i-am învățat pe copii în școală. 4 ani am luptat pentru întregirea țării în al doilea război mondial. Acum împlinesc 1/4 din viața mea, de cînd sînt pensionar.” Dînsul a spus că problema o poate dezlega orice elev bun din clasele a VII-a, a VIII-a. Eu am zis că foarte mulți absolvenți de liceu nu o pot face. Nu pentru că problema ar fi foarte grea. H. HAUPTMANN

S.C. GETON CRUX SRL COMERȚ GENERAL

Str. Lucian Blaga nr. 2-4, tel./fax 0966/17643

Vă oferă din producție internă și import prin

Magazinul
Universal

ARADUL

ÎNCĂLȚĂMÎNT
CONFECȚII FEMEII
BĂRBAȚI, COPII
JUCĂRI
PĂPĂRIE

ELECTROCASNICE
MOULINEX
ZASS
BOSCH

COMPUTERE
CONSUMABILE
RADIOCASETOFOANE
VIDEOCASETOFOANE
TV COLOR

MAGAZINUL UNIVERSAL
ARADUL VINDE UN
VAST SORTIMENT DE:
STOFE ȘI ȚESĂTURI
COVOARE ȘI MOCHETE
MERCERIE ȘI
MAROCHINĂRIE

Din seria „Amintiri din copilărie”

IAȘI ... HEIDELBERGUL NOSTRU DE ALTĂDATĂ

Episodul XI

Îmi amintesc, prin anul II era la modă „să fi bolnav”. Boala apărea subit în ziua când în loc să fi la cursuri, erai în pat la cămin, ori mînat de cine știe ce interese în oraș. Marii măestrii, marii noștri bolnavi erau în ordine: Nelu, Vasile Cordoș, Ion Cantină, Gicu Maxim și Mirel Zeider. Ceilalți în cazuri asemănătoare apăreau drept niște bolnavi mărunți, aproape niște simulanți. Păduchele, din care uneori afirmau hemoroizii ca boabele de „șta caprei”, mergea la cursuri și la antrenamente, de ... nu era bolnav.

Saluturile din perioada respectivă erau adaptate situației. Primul ce apuca să salute, se adresa cu: „Vai ce bolnav ești!” celălalt răspundea invariabil: „Vai ce bolnav miș!” Expresie extinsă și la moldovenii din ardelenescul miș, adică sînt. Cel ce urma să fie bolnav a doua zi, își făcea rost de pe la colegi de cutii goale și flacoane de medicamente, eventual cu cîteva „boabe” pe fund. Stocul propriu de cutii era scos de prin valize ori dulapuri, astfel că cele proprii cu cele primite să fie înșiruite, ca la expoziție între geamuri ori pe noptieră, la locurile cele mai vizibile. Tătica era de a le vîrî în ochii celui ce intra în cameră. Ora 9 dimineața, ceas la care foamea îi alunga pe locatari din camere, era considerată ora ... de vizită. Începea migrația, din cameră în cameră, sănătoșii acci ce aveau ore după amiază. Fiecare trăgea nădejdea să-l găsească pe celălalt mîncînd din

buzna așa? M-ai trezit, dar tu ce cauți aici?” „Cum ce cauți, răspunde Vasile nepuțindu-și stăpîni indignarea. Sînt bolnav!” Atît i-a trebuit lui Nelu, acesta sare de sub dună, dezvelindu-se imprudent, cu riscul de a răci. „Tu bolnav? De cînd? Eu sînt bolnav ... uite cîte medicamente am în geam!” „Ba eu sînt mai bolnav, erupe indignarea în Vasile. Luîndu-mă după medicamente din geam, ei află, eu am de trei ori mai multe.” Finalul unui asemenea duel între „bolnavi”, cu singura armă, mulțimea cutiilor de medicamente, se termina „meci nul”. Fiecare continua să-și doarmă nestingherit boala. Cînd era „bolnav” Gicu Maxim, acesta fiind friguos, se acoperea bine cu 3-4 pături, rugîndu-și colegii să-i pună deasupra 2-3 saltele, așa, să nu-l tragă curentul. Apoi Gicu cînd dormea, cu tunul să tragi, nu se trezea, putea să intre Vasile, cel ce se băga mereu unde nu-i fierbea oala, ori Nelu, să-i dovedească că-i simulant, degeaba, își vedea înaintea de drum. Nu răspundea provocărilor.

În toate cazurile, fără rival, bolnavul bolnavilor era Mirel Zeider. El nu făcea uz de flacoane, el nu trebuia să stea culcat, el puînd fi oricum și tot apărea mereu cel mai bolnav. Avea un vaiet jalnic, scotea niște ofuri și ohuri nemaipomenite. Era suficient să-l vezi și să-l întrebi: „Mirele, ce-i cu tipe?” Urma o pauză pentru întocmirea mimicii, apoi ... „Sînt bolnav”, cu accentul pe prima silabă (încercați și dv. să pronunțați astfel), urma un Oh!, apoi un Oh! și oh!, oh!, oh! oh!

Între un ritm crescut și intensitate în scădere, pînă ce totul se termina într-un oh!, oi, oooooo!, prelung și jalnic. Chiar că era bolnav. El l-a sfătuit pe Vasile să meargă cu borcanul la analize, stupci cînd atmosfera din cameră și din dependențe a devenit insuportabilă.

Foarte rare boli să nu se vindece pînă-n ora prînzului. Era riscant să-ți aducă vreun coleg masa de la cantină, deoarece din două porții (a lui , a ta) o alegea pe aia mai bună. Cel „bolnav” și leneș, cu siguranță se alegea cu zgîrciurile din cele două porții, cu sosul lipsă pînă la ultima picătură, absorbit de pîinea altruistului serviabil. Renta să fi bolnav doar cînd prin dulap existau bucăți dosite din ultimul pachet

cîui era pachetul.

Abia se terminase vacanța de iarnă, eram la cursuri de vreo săptămînă, cînd mă pomeneșc cu Mirel că-mi șoptește: „Buj, după ultima oră să fugim drept la cămin, mai am pește, tu ai din cîrnapel acela, luăm pe drum pîine,

cronometru.

Dulăul s-a așezat la masă fără a spune pîs și și-a tăiat cele două capete de franzelă, bucățile cele mai valoroase, cu care pe nerostite am plănuț să mîncăm ultimele runde de cîrnap. A făcut pîrtie printre rîndurile noastre de

ceapă...mi-e foame!” Zis și făcut. În cameră așternem o masă curată cu hîrte milimetrică ruptă din blocul lui Louis, apoi aliniam șiruri compacte pe cîrnap, rundele și, pe alt aliniament bucățile de pește dat prin mălai și prăjit rumen, ce întruchipau rezervele strategice pe harta marilor comandanți. Franzela, o jumătate mie, o jumătate lui Mirel. Ceapa zdrobită cu pumnul într-o cîrpă, dată cu sare, îndemna să atacam decisiv șirurile de „soldăței”. Era o plăcere, mîncare bună și destulă, liniște întreruptă doar de zgomotul fălcilor ce zdrobeau ceapa, apoi bucăturile erau îndeminate pe gîtlej cu cîte o înghițitură de „motorină”, trasă pe rînd din sticla ce trona impunător pe hîrtia milimetrică. Lumea

soldăței, parcă a defrișat masa. Tot el a tras și ultima dușcă de vin, iar obraji au început să-și prindă culoare. După o rîgîtură strașnică ne consolează: „Deh. Asta-i păcat că n-am venit de la început, a trebuit să mînc cu mare viteză să-vă pot ajunge.” Eu cu Mirel nu făcăm semne pe sub masă. Datorită poștei de mîncare veșnic nepotolită și a fierului după care apărea, mereu la momentul oportun, Dulăul a devenit o obsesie pentru tot căminul. Ne-a pus pe gînduri. Am fost nevoiți să luăm contramăsuri.

Eu și cu Mirel am găsit o soluție, eficientă, dar neelegantă. Cum eram cu bani, din meditații ori de acasă, ne căutam, apoi după terminarea orelor, la piață. De cele mai multe

pachetul de acasă.

La asemenea ceas, Nelu sub dună, dormea ca un nou născut. Să nu uit, pereche n-avea pe rază de cinci cămine, era singurul ce folosea duna adusă de acasă. Ca o furtună Vasile intra repezit în cameră; repezit după cum îi era și firea. Instantaneu se blochează. „Scoală, ce-i cu tine în pat, acum trebuia să fi la cursuri?” După o pauză cu durată calculată: „Ce dai

primit, atunci da.

Un alt bolnav, dar care-și ducea boala cu el peste tot, era Margulius Sico, cel ce-i spuncam Dulăul din cauza poștei de mîncare devoratoare, de care suferea literalmente, și ziua și noaptea. Parcă era Flămînzilă. Eu, dintre toți colegii, cel mai bine mă potriveam la mîncare și la pachete, cu Mirel Zeider și cu Giusi. Cu ei mîncam pe săturate indiferent al

era a noastră, eram fericiți.

Am impresia că bucuriile, cu cît sînt mai reale, cu cît sînt mai scurte. Deodată, ușa se deschide într-o manieră deosebită, mișcă înțet la început, apoi bruscată pînă la capăt. A apărut Dulăul în carne și oase. Pe sub masă discret, căutam piciorul lui Mirel să-i fac un semn. Dulăul avea o figură de inchiștor ce-și fixează victimele cu privirea. „Mîncăși ??? Fără mine? Ce mîncăși?” „Cu ochii sticloși urmărea o linie frîntă ce mergea de la mîncare la mine, apoi la Mirel iar la mîncarea de pe masă. Noi doi, victimele, îl urmăream privindu-l în ochi să-l ghicim, o fi flămînd tare, o fi flămînd așa și așa. Pe pipîite mîinile noastre căutam bucățile ce le fixasem cu privirea, cu o secundă înainte de a intra dulăul. Căutînd febril se întimpla să ne atingem degetele ca și la rummy. Cîscam gura ca la un automat și înghițeam urgent bucățile pe care am avut norocul să pun mîna. Cine mai avea posibilitatea să alege. Mîncam contra

ori cumpăram o cantitate uriașă de salam, salam, dar nu din ori ce fel, sortul preferat era cracauer. Inexplicabil de ce, aceasta ne plăcea. Luam cam 80 gr, o franzelă și direct în parcul Teatrului Național pe o bancă. Luxul acesta ni-l permiteam cam de două ori pe lună. Satisfacția era dublă. Întîi nu apărea Dulăul, apoi franzela caldă și gustul celui sortiment de salam nu se compara cu nimic. Era formidabil. Am încetat să refac combinația aceasta și ulterior. Chiar de curînd în am găsit în oraș cracauer, degeaba, nu avea gustul acela.

Iată de ce, acum cînd timpul îmi permite să filozofez, am ajuns la concluzia că retrăirea unor momente se poate face doar în suflet. Reconstituirea lor, cu toată exactitatea, nu poate reînvia și sentimentele. Cum ai iubit la 30 de ani, și cum urîști la 60, nu se poate devansa ori reconstitui niciodată.

(va urma)

BUJOR BUDA

FOTOGRAFII COLOR!

Evenimente familiare, publicitare, fotoreportaje! Adresați-vă la

BAZAR IULIA

str. Lucian Blaga nr. 3 sau tel. 17343

Colectiv redacțional: ADRIAN IOANĂȘ (Director) SURIN TROCAN (Redactor șef), DELIA BRAD (Secretar șef redacție) BUJOR BUDA, HUGO HAUPTMANN, N. PĂRVULESCU, ILEANA CUCURUZAN (Colaboratori permanenți) ROMANA DĂNILĂ, NICOLAE EBERLEIN (Fotoreporteri) Editor: S.C. STIREA S.E. LARAD Bd. Revoluției nr. 71 tel./fax 20980 adresa redacției SC EXIMISSRL tel. 14569 fax 23365